

Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη

11 Μαρτίου 2011

Θεματικό Εργαστήριο 5:
**«Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικής
νομοθεσίας σε εξορυκτικές
δραστηριότητες»**

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte.

TREK consulting

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια:
Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη**

11 Μαρτίου 2011

Περιεχόμενα:

Η Υφιστάμενη Κατάσταση

Περιοχές προς Βελτίωση

Ρυθμιστικό Κόστος

Βελτιωτικές Προτάσεις

Σχέδιο Δράσης

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte

TREK consulting

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ε.Π.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΜΕΤΑΒΛΑΣΗ

ΕΣΠΑ
2007-2013
Επένδυση για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φορείς που αποτέλεσαν Αντικείμενο της Μελέτης

Οι επιχειρήσεις του Λατομικού & Εξορυκτικού κλάδου στην Ελλάδα, ο οποίος περιλαμβάνει τα λατομεία αδρανών υλικών, τα λατομεία βιομηχανικών Ορυκτών και τα Λατομεία Μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών

Λατομεία Αδρανών Υλικών

- Περίπου 350 Λατομεία
- Ετήσια Παραγωγή ~88% της συνολικής παραγωγής

Λατομεία Βιομηχανικών Ορυκτών

- Περίπου 270 Λατομεία
- Ετήσια Παραγωγή ~10% της συνολικής παραγωγής

Λατομεία Μαρμάρων και Σχιστολιθικών Πλακών

- Περίπου 210 Λατομεία
- Ετήσια Παραγωγή ~2% της συνολικής παραγωγής

Εξαίρεση από τη Μελέτη : Αντικείμενο της μελέτης αποτέλεσαν οι επιχειρήσεις που υπάγονται στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας των διψήφιων κωδικών 10-14 της εθνικής στατιστικής ταξινόμησης ΣΤΑΚΟΔ-03 και τους ίδιους κωδικούς της αντίστοιχης κοινοτικής ταξινόμησης NACE (Αναθ.1.1) με ΕΞΑΙΡΕΣΗ τα καταστήματα επιχειρήσεων που ανήκουν στους κωδικούς 141.1 (Λατομεία μαρμάρων και λοιπών λίθων για οικοδομικές χρήσεις και διακοσμητικούς σκοπούς) και 142.1 (Λατομεία σκύρων και άμμου. Εξόρυξη ή επιφανειακή λήψη άμμου), με ετήσια μέση απασχόληση <10 ατόμων για τις οποίες διατίθενται δειγματοληπτικά επίσημα στοιχεία λόγω του αυξημένου πλήθους τους

Διαδικασίες που αποτέλεσαν Αντικείμενο της Μελέτης

Διαδικασίες Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

- Έγκριση περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) λατομείων και σύμφωνα με τον Ν. 3010/2002.
- Έμφαση στις διαδικασίες περιοδικής επικαιροποίησης/ανανέωσης και επαναυποβολής φακέλου αδειοδότησης.

Διαδικασίες Επιθεωρήσεων – Έλεγχων

- Διενέργεια ελέγχων από Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Ε.Υ.Ε.Π. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Διενέργεια ελέγχων από Επιθεώρηση Μεταλλείων του ΥΠΕΚΑ
- Διενέργεια επιθεωρήσεων από τις Διευθύνσεις Περιβάλλοντος της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης ανέδειξε τις ακόλουθες κύριες προβληματικές περιοχές...

Πολυπλοκότητα
Νομικού και
Θεσμικού Πλαισίου

- ❑ Πολυπλοκότητα και μεταβλητότητα **Νομικού πλαισίου**
- ❑ Ελλείψεις «**Χωροταξικού Σχεδιασμού**» & «**ανασφάλεια δικαίου**»
- ❑ Πλήθος & Αρμοδιότητες **Εμπλεκομένων φορέων**
- ❑ «**Ακαμψία αδειοδοτικών μηχανισμών**»
- ❑ Έλλειψη «**κεντρικού σημείου επαφής και εξυπηρέτησης**»

Αποτελεσματικότητα
και Απόδοση
Μηχανισμών
Ελέγχου

- ❑ **Ελλιπής Στελέχωση** υπηρεσιών & σωμάτων ελέγχου
- ❑ Έλλειψη **Τεχνογνωσίας**
- ❑ Έλλειψη Υπηρεσιών Υποστήριξης/Καθοδήγησης των επιχειρήσεων
- ❑ **Ελλιπής Συντονισμός** μεταξύ **Ελεγκτικών Αρχών/Σωμάτων**

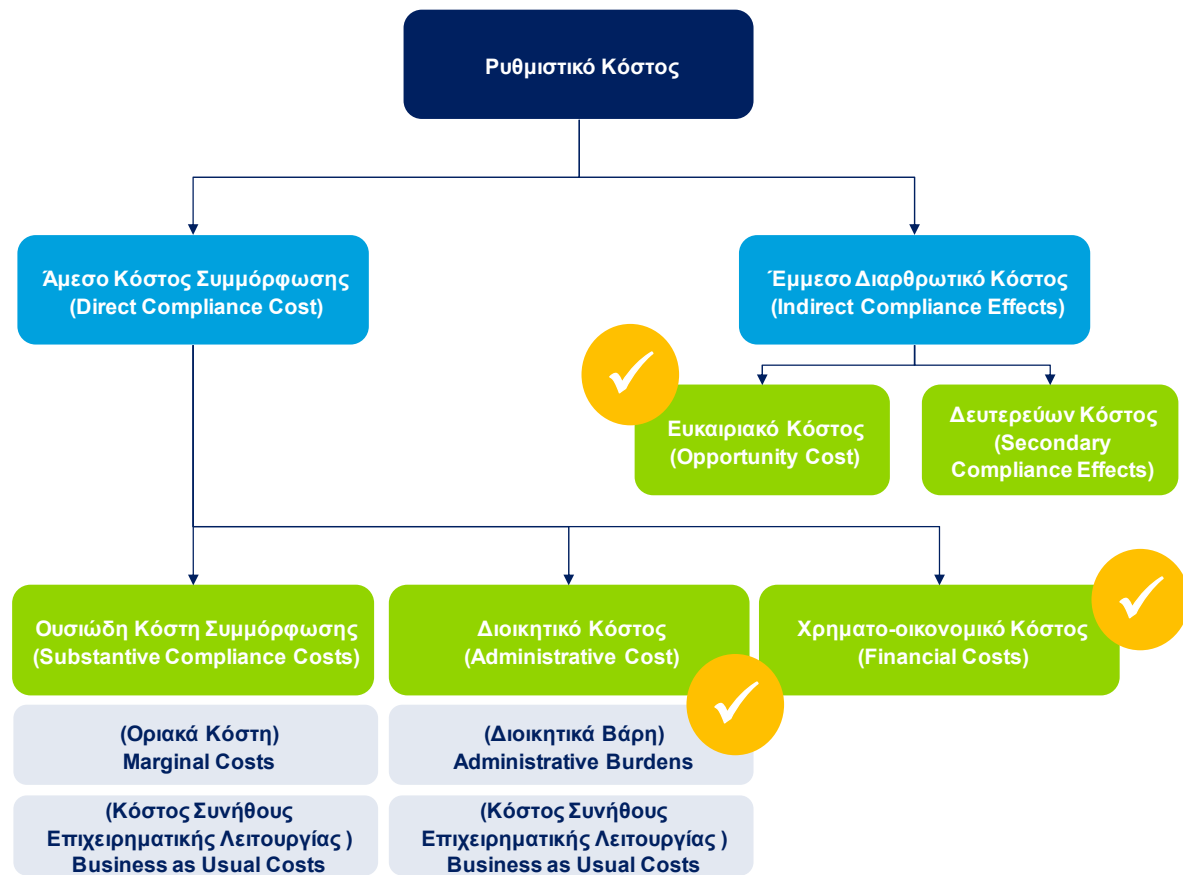
Ποινές / Πρόστιμα

- ❑ Διαφάνεια, εξορθολογισμός και Αυστηρότητα **Ποινών & Προστίμων**
- ❑ Ένταση επιβολής **Μέτρων Αποκατάστασης**

Τα προηγούμενα προβλήματα συμβάλλουν οι σχετίζονται με επιμέρους κατηγορίες ρυθμιστικού κόστους για τις επιχειρήσεις. Ειδικότερα:

Διοικητικό Κόστος προερχόμενο από :

- περιοδική επανυποβολή & επικαιροποίηση/ανανέωση αδειοδότησης
- Υποστήριξη επιθεωρήσεων και ελέγχων

Ευκαιριακό Κόστος το οποίο αφορά :

- στη δημιουργία συνθηκών αθέμιτου ανταγωνισμού
- στη χαμηλή προσέλκυση επενδύσεων του κλάδου
- στη διοχέτευση στην αγορά προϊόντων χαμηλής ποιότητας

Χρηματοοικονομικό Κόστος

- Τέλη
- Ποινές – Πρόστιμα

Το ρυθμιστικό κόστος (επαν)υποβολής μελετών ανά τριετία ή πενταετία εκτιμάται κατά μέσο όρο στο 3% του ετήσιου τζίρου των επιχειρήσεων ...

Διοικητικό κόστος

- ❑ Επανυποβολή των μελετών: 4 (min) έως και 20 (max) ανθρωπομήνες ανά έτος (εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό, στελέχη διοίκησης).
- ❑ Παράγοντες Αύξησης Κόστους: πλήθος λατομείων ανά εγκατάσταση, άδειες ανά εγκατάσταση, αριθμός συμβολαίων (δηλ αγορασθέντων αγροτεμαχίων) ανά λατομείο που συναποτελούν την ενιαία λατομική εκμετάλλευση,.

Ευκαιριακό κόστος

- ❑ Οικονομικό όφελος παραβατών (άνω του 30% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής) από εφαρμογή σημαντικά οικονομικότερων μεθόδων/πρακτικών και αποφυγή μέτρων αποκατάστασης.
- ❑ Κρυφό κόστος (**sunk cost**) μη προσέλκυσης επενδύσεων λόγω «**ανασφάλειας δικαίου**» με επακόλουθο σημαντικό «**έλλειμμα ανταγωνιστικότητας**».

Χρηματοοικονομικό κόστος

- ❑ Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα κυμαίνονται σε εντελώς διαφορετικά επίπεδα ανά περίπτωση (από ελάχιστα ποσά μέχρι και ποσά της τάξης εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ).
- ❑ Βασικό αίτημα του κλάδου είναι η διαφάνεια, ο εξορθολογισμός και η αυστηρότητα των ποινών και προστίμων, με σκοπό να καταστεί η παραβατικότητα ασύμφορη.

Προτείνονται συγκεκριμένοι άξονες βελτιωτικών παρεμβάσεων...

Ενίσχυση Μηχανισμών Ελέγχου

- ❑ **Στελέχωση των Υπηρεσιών Περιβάλλοντος** της κεντρικής διοίκησης και δευτερευόντως της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης.
- ❑ **Εκπαίδευση Ανθρωπίνου Δυναμικού**
- ❑ **Υιοθέτηση Σύγχρονων ΤΠΕ**
- ❑ **Αναβάθμιση Ρόλου Ελεγκτικών Σωμάτων**
- ❑ **Συστηματικότητα – Εντατικοποίηση Ελέγχων**

Οργάνωση, Κωδικοποίηση Νομικού Πλαισίου

- ❑ **Εκσυγχρονισμός, Οργάνωση, Κωδικοποίηση** της διάσπαρτης περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- ❑ **Χωροταξικός Σχεδιασμός**
- ❑ **Διαφάνεια και Εξορθολογισμός Ποινών & Προστίμων**

Αναδιοργάνωση
Θεσμικού Πλαισίου

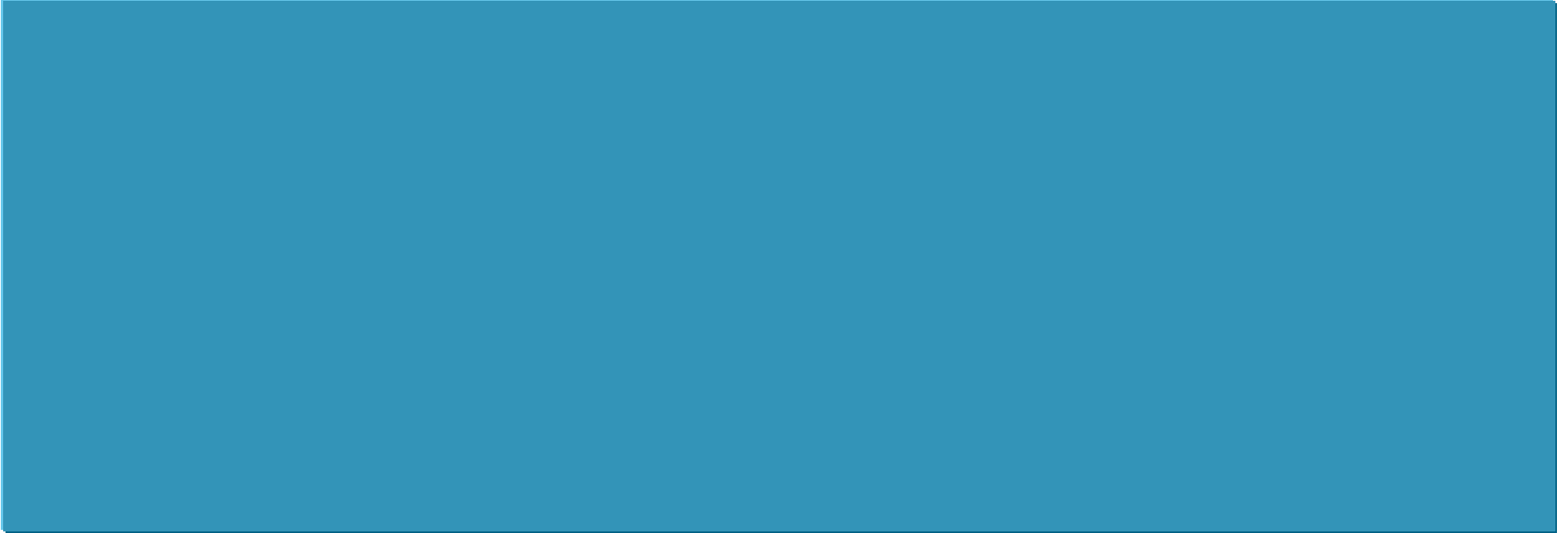
- ❑ Εξάλειψη Συναρμοδιοτήτων, Εξειδίκευση Ρόλων / Αρμοδιοτήτων
- ❑ Αναδιοργάνωση, Βελτιστοποίηση/Απλοποίηση Διαδικασιών
- ❑ Ανάδειξη κεντρικού φορέα με συντονιστικό ρόλο και αρμοδιότητες παροχής υπηρεσιών εξυπηρέτησης μίας στάσης (**one-stop-shop**)

Δημιουργία Δομών
Συνεργασίας
Ενημέρωσης-
Πληροφόρησης

- ❑ Ενίσχυση δράσεων ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και διαβούλευσης με τις τοπικές κοινωνίες
- ❑ Ανάδειξη “Best Practices” και “White Lists”
- ❑ Δημιουργία Κεντρικής Τράπεζας Πληροφοριών και Πύλης Πληροφόρησης
- ❑ Ενίσχυση συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, ΑΕΙ και Ερευνητικών Φορέων

Προτεινόμενες άμεσες και μεσοπρόθεσμες παρεμβάσεις

Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη

11 Μαρτίου 2011

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte.

TREK consulting

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης